PRO Voorschoten
Algemene Beschouwingen 2026

Voorzitter,

Aan de algemene beschouwingen heb ik nu al een aantal keren mogen deelnemen. Natuurlijk is dat ieder jaar bijzonder, ik zou niet anders durven beweren, maar dit jaar voelt het toch buitengewoon en dat is vooral omdat dit de eerste keer is dat ik de algemene beschouwingen namens PRO mag doen.

Dat samengaan van onze partijen hing natuurlijk al lang in de lucht en de fracties en afdelingen in ons dorp waren, na een periode van veel praten, overtuigd voorstander. We geloofden, we wisten, dat we zoveel meer zouden kunnen bereiken als we samen de schouders zouden zetten onder de dingen die we allemaal wilden bereiken. Maar daarna, voorzitter, duurde het wel héél lang voordat het eindelijk zo ver was. Voorzichtig afwachten wordt altijd verkocht als een verstandige route, maar het is ook een groot risico. Hoe groot ook het oorspronkelijk enthousiasme, als je tijd gaat verdoen aan handenwringen en navelstaren, bloedt een initiatief dood. Zoals de jezuïet Baltasar Gracian schreef: stilstaand water bederft.

Onze fractie is dan ook heel blij dat we uiteindelijk niet alleen gezamenlijk de verkiezingen in gingen, maar dat we onderdeel mogen zijn van een coalitie die elkaar heeft gevonden in de overtuiging dat er concreet dingen moeten gebeuren. Op onderwerpen waar een brede meerderheid in de raad zich voor heeft uitgesproken, maar waar we uiteindelijk steeds maar niet voorbij de beren op de weg konden kijken en niet zelden ook al jaren lang.

Gelukkig ligt er voor deze periode wél een college uitvoeringsprogramma, waarin het college drie van zulke onderwerpen benoemt tot *kroonprojecten*: de Fortgensschool, het zwembad en de sporthal, en de gemeentelijke huisvesting. Over twee daarvan zijn er gelukkig sinds de verkiezingen ook al daadwerkelijk besluiten genomen. Zoals verwacht was de reactie in beide gevallen dat het besluit

te vroeg en te snel kwam, maar onze fractie vraagt zich dan vooral af hoeveel langer we nog willen wachten. Inwoners die we spreken vragen zich nu al af waarom het allemaal zo lang heeft moeten duren, en ze vragen wanneer er eindelijk iets gebeurt met de Fortgensschool, het derde kroonproject. In het uitvoeringsprogramma zien we 2029 en 2030 staan als streefdata, maar dat richting het einde van deze collegeperiode. Wellicht kan de wethouder wat meer duiding geven over wat er het komende jaar concreet gaat gebeuren om dit project op de rails te krijgen, want het zou wat PRO betreft onbestaanbaar zijn als de gemeente opnieuw haar beloftes niet na zou kunnen komen.

Die behoefte aan een meer concrete invulling geldt voor meerdere onderwerpen die onze fractie na aan het hart liggen. Denk bijvoorbeeld aan de huisvesting van de bibliotheek, die ook al jaren wacht. Wanneer gaat dit nu echt handen en voeten krijgen? Of op het gebied van veiligheid. In het uitvoeringsprogramma is er aandacht voor veiligheid met een hoofdletter V: cyberveiligheid, ondermijning, continuïteitsplannen. Maar in het coalitieakkoord hebben we ook juist afspraken gemaakt over kleinere zaken: vandalisme, overhangend groen en voldoende verlichting. Kan het college iets meer inzicht geven in hoe ze hiermee om willen gaan?

Wanneer we het hebben over veiligheid, mogen we natuurlijk ook met name de verkeersveiligheid niet vergeten. Het is aangetoond dat een verlaging van de maximumsnelheid naar 30 km/u helpt bij het aantal én de ernst van ongelukken. PRO is blij dat we de afspraken hierover terugzien in het uitvoeringsprogramma, maar wel met een tijdlijn van vier jaar. Dat zou de indruk kunnen wekken dat het op de lange baan geschoven wordt. Kan de wethouder ons geruststellen en ons iets meer vertellen over het hoe en waarom van de aanpak?

PRO is blij dat het college actief beleid wil voeren op het sociaal domein. Wat mogen we concreet verwachten rond armoedebeleid en vroegsignalering? Er wordt een lokale inclusie agenda beloofd, verplicht vanuit het VN gehandicaptenverdrag, maar hoe wil het college voorkomen dat dit uiteindelijk weer vooral dood papier is?

Tenslotte ziet PRO gelukkig ook de noodzakelijke maatregelen op het gebied van groen. Het prachtige groen in ons dorp staat onder druk. Zo zouden onze bomen, cruciaal om ons dorp leefbaar te houden bij de steeds extremere weersomstandigheden, al jaren beschermd moeten worden als ze op een lijst met monumentale bomen staan. Dat is niet alleen nogal selectief, een inventarisatie door ons fractielid ‘t Lam liet zien dat een aanzienlijk deel van die lijst alsnog gekapt is in de afgelopen jaren. Wanneer kan het college ons meer inzicht geven in een nieuwe, effectievere aanpak?

Voorzitter, het zijn een hoop vragen, maar die leven omdat onze fractie, en deze coalitie, ambitie heeft. Die komt niet voort uit ijdele geldingsdrang, maar uit de realisatie dat er veel achterstallig onderhoud is in ons dorp dat weggewerkt moet worden. Letterlijk, bij voorzieningen als het cultureel centrum, maar ook figuurlijk bij inwoners die soms al te lang moesten wachten op het nakomen van beloftes. Vorige colleges hebben daar gelukkig stappen in gezet, maar er zal nu echt moeten worden doorgepakt.

Jarenlang is dat steeds gevolgd door een “maar de financiën”. En inderdaad, achterstallig onderhoud is duur. Deze eerste begroting van dit college laat dat zien: er zal flink geïnvesteerd moeten worden en dat zet onze financieringsruimte onder druk, daar moeten we niet omheen draaien. Maar we zien ook iets anders: een sluitende meerjarenbegroting. Een begroting waarin niet alles naar ons toe is gerekend, maar waarin ruime marges zijn opgenomen op projecten als het sportcentrum en waarin we met stelposten rekening hebben gehouden met verdere bezuinigingen vanuit het rijk.

Natuurlijk blijft het spannend om onze nek uit te steken. Maar dat is de taak die we als gemeenteraad hebben: ophouden met navelstaren en dingen in gang zetten, ook als de toekomst onzeker blijft. Ons dorp moet in beweging, want stilstaand water bederft.

Ik heb gezegd.